

TIDEVARVET

Äter ett val i Tyskland.

En pionjärhistoria.
Ett stort Dillner i bok om sjuktösterveckens utkommet i Sverige.

Hagar Olsson:

Vägen till Misery Harbour.

Vem blir skulden för opiumhandeln?

"Gasmasken är inte skydd utan en fara."

Vad har hänt?

FORTSÄTTNING PÅ VALTALAN-
DET har följt med deklamationer från statsråden Engberg, Möller och Lindman. Lindman förklarade förbundets talsmän hr Pehrsson i Brämstorp och K. A. Westman. En stor del av uppsmärksbrevet gånge de olika gränderna som omfattades mellan socialdemokrater och bondeförbundare. Hr Lindman förklarade sin del, som talade hos en av de nya ungdomsförningarna, Ungdomsrådet, på grund på tillfälligt att visa ungdomens konservatism. Den nazistiska nationella ungdomen blev fortfarande inte utslottad.

REN NORDISKA SAMARBETSKONFERENS mellan representanter för de holländska och politiska handelsorganisationerna inom arbetsrörelsen har ägt rum i Stockholm, med statsministern P. A. Hansson och Stauning i sällskap, många andra kända politiker från de fyra nordiska länderna är förtagna. Resultatet blev ett uttalande för samarbete, vilket framförts i ett brev till den norska regeringen i Norge och som ju förut hållit sig längre åt vänster genom såväl de norska som de svenska.

KONNAPPT HADE DEN IVRIGSKE distriktskonsten om Hinderbärgs testamenten tyxst — Hinderbärg utvalde sig för markören men även med vänlighet om andra kandidater — följde resultatet av den senaste valperioden i Tyskland givit välslutspåren anledning till förtroffa kommentarer. Resultatet är följande: välslutspåren för Hitler blev 90 % ja och 10 % nej eller i siffra ca 38 miljoner jämfört och 4 miljoner nejstämmer — alltså en ökning av antalet missnöjda — eller modiga sedan novemberbålet, då nordrösterna utgjorde 4 %.

TREKJUVÄGEN ÖVER U. S. A. FORTSÄTTER. Textutlåtandet är nu den kritiska punkten. Textutlåtandet har med strek om icke arbetslösa verkens kollektivavtal och gå med på upplostande av de gamla, betydelsefulla verkstadsrensningarna till förmån för en lucka i försvarsgenereringen. Man efterlyser uppflyttning av regering/förslaget, om att hålla efter arbetsgivarna och genomdriva kollektivavtalen.

FÖRENTA STATERNAS HA BESLUT. FANT ANSATJ till fört Internationalen. Arbetsbyrå, till den kraft och verkan det har kom — dock inte detta bestyr.

INVÄNS MED någon önskan om inträde i N. F.

KONDITIONER UTSTÄLLNINGEN
A GRAND HOTEL ROYAL
1 - 9 SEPTEMBER 1934

Den aktuella Få kvinnorna betala "friheten" för dyrt?

Den svenska välslutspåren av år 1934 kan som utav en sista minst utslottade kändes utvisa en mer eller mindre behärdligt förordandet mellan socialdemokrater och bondeförbundare. De försämliga tontall, som först gjorde sig gällande under de två sista förtroffa riksdagarna, återkomna gång på gång i mötet/efteråt från de politiska sändningarna ut i landet.

I själva verket känns denna tolerans mellan till synes så oförtroffa läkter inte är en helt oförklarlig företeelse. I varje fall kan den, som gör sig bekväm att gå djupare in i problemet, finna orsaker, som i mer än en betydelsefull kunnas kallas följande.

En sådan orsak är den franska profession och historien E. A. Haley. Han har givit ett slående bidrag till den psykologiska undersökningen av den västereuropeiska socialismens hållning till sin. Det är tydliga inte för tillfälle som det tydliga vara frammanför förhållande att med tilldelat klarhet och fängslande formulering förklara ett och annat grundligt fenomen för det övriga Europa.

Professor Haley, vars synpunkter uttrycks i ett föredrag i C. G. H. House och publicerats i senaste volym av International Affairs, menar att den västereuropeiska arbetarrörelsens förträdare framträtt för god parlamentariskt. Och här ligger en konflikt.

Pier Guddo:

Tre data.

30 juni, 25 juli, 2 augusti! Repräsentation dessa data början till faktor och omväxlingarna utan lika eller misslyckat på vägen till något uppståndande av många trasliga tyveters höra. De flesta östra till det höra. Vilket dock icke nödvändigt innebär att deras pessimism visar rätt.

I varje fall, ett är värt. Och det är att det betydta en förändring i förhållanden Italien — Tyskland — och kommer att många andra förändringar och utspyrningar i följe.

Det har till exempel redan ett par gånger påpekats att Mussolini gånge snart insåg att nazism och fascism är något tillämpligt väsentligt. Men det har också framträtt att han i grova drag redigt försökt stå vid Hitlers sida och samtidigt övertvett med utslottade och utslottade som varit nog så svåra att uttala.

Så som den 30 juni! Mussolini förskott fortfarande. Det måste erkännas. Och pressen visade som följde en diskussion, ett lugn som i jämförelse med andra länders upprörd förklarade dess starkare.

Dessa teorier kräva en målig och stark stat, men personligen arbetar de på det begränsade stanset måk för frihetens skull. Denna konflikt mellan tron på frihet och organisation, stanset och individens skydd mot stanset, visar sig bland annat i de socialdemokratiske parternas inställning till förbundet. Det är ett betydande exempel. Alla socialdemokrater bekämpa sig mer eller mindre övertvagt till förbundet, kanske bl. a. därför att förbundet inom industriella samhället betyder billiga livsmedel för arbetarna, medan produktivismen är jordbrukarna löp. Förbundet betyder också internationalism och socialdemokratiske 300 internationalistiska. Men när arbetarpartiet kommer till makten skall man inte finna något mindre exempel produktivismens. Varför? Därför att det faller sig naturligt för den skickligen som går in för statligt fastställt löner och begränsad vinstmöjlighet är påverka priset genom tullar etc. Ickavill som genom statstillsättande.

Vägen är inte lång till diktaturen, det absolut ledarskap, sammanfattat Hälskytt diskussionssympotiser, när man icke motvänder om vilken stanset som den andra linjen vickts utan att helt kunna införas.

Men kanske finns ändå en tredje väg? Säger han till sist. Låt oss söka den.

Det senaste Tyskland hade sikt en D mycket väl vid röstning till de kvinnliga läkarnas kongress i Stockholm. Det var dr. Edith von Löhfföf-Löwenfjörng, docent vid Hochschulinstitut för Leibesbungen i Berlin — alltså en irottnig högskola — där dr. Löhfföf fört sin egenkap av kvinna, t. o. m. själv kvinna och moder till tre barn till att behålla sin färdberättning.

Dr. Löhfföf framträdde under sitt besök i Stockholm inför den svenska allmänheten med ett förtroffa intervjuutlåtande i N. D. A., där hon med kraft uttalsvade angrepp på den nuvarande tyska kvinnopolitiken, bl. a. med framdragnad av sin egen gemensamma ställning som till exempel på, att kvinnorna icke tillbakakämpas. Hon framhöll bl. a. att kvinnorna önskar få vara fria i sådana frågor som pasta dem och vårde behållas, t. ex. sjukvård, undervisning, allmänhet. Avskedade av gitta kvinnor har hon förtroffa som industrier, därför att industriarbete betraktas som skadligt inte bara för kvinnan själv utan också för de barn hon fött eller kommer att föda till världen.

Allt detta är ju sympunkter, som man knappast behöver gå till den nazistiska löslösheden för att få höra. Allt detta är dock betydande exempel för kvinnorna, för att de är oändligt, förtroffa eller skadligt för kvinnan, är ju brådligt även i demokratiska länder. Och har många förtroffa också i Sverige.

Men dr. Löhfföf — som inom parentes sagt var en mycket tilltänksam och personbar med väcker utslottade, utslottade och ett klokt och sympatiskt förhållande — vidrörde under åttaliga mer eller mindre personliga samtal — däribland ett uttalande särskilt för Tidevarvet — även sådana saker av kvinnornas problem, som kanske iro mera vidratta att diskutera.

Vad hon särskilt framhöll var den fara som under nuvarande utvecklingskedjan alltid hotat kvinnorna, nämligen att de blir de som få betala priset. Kvinnan får

med sin personliga frihet och ett utnyttjande som ofta är sig oändligt betalt det värda utlåtande till arbetsmarknaden. Hon får, i stället för fritt vad av yrke eller sysselsättning, påtaga sig den tredubbla arbetsbördan som hushållerna, barnarbetslösa och förtroffaarbetarna. Hur många dåligt betalda, outbildade och enformiga yrken ha inte blivit kvinnornas svaga lyxen där i faktiskt inte känna sig tillfredsallade. Utslottarna vor, ö. o. under de sista tiderna så tröttnade, att allt till och om svyrkvald var meningslös, självstlödigheten ett tomt ord.

Men gesom att möjliggöra för kvinnorna att i sin utsträckning få ett eget hem att sköta, med bara ett intressera sig för — i det sammanslagning av jag ingafs, säger dr. Löhfföf, att självstlödigheten vill inte heller alltid är det högsta. Attinstone inte i jämförelse med den bundenhet, som sammanslagning med sina barn — kunna kvinnorna bli erkända i samhäll, icke som underordnade utan som värdefulla och tillfredsställda värdar.

Också på det sexuella området, framhöll dr. Löhfföf, är det kvinnorna som få betala för friheten. Skulle propagandan för förtroffa kontroll bli tillåten, eller aborterna frivilliga, är det kvinnorna som få betala priset på olika sätt — också därför att de inte kunna att värderas som personlighet.

Allt det ligger i det sanning i det senaste och att utvecklingen helt slottigt gått i den riktningen vilka vi inte betrakta. Men på vägen, utan hur problemen skulle kunna lösas, utåt att kvinnorna få tillfälle att själva ta ansvar och agerande i sin hand, har dr. Löhfföf inte annat svar att ge, än att de inte heller kunde avgöra eller välja förtroffa diktaturens inflyrande.

Fran hennes ståndpunkt till är ju detta följdrättigt, då den som bekämpar sig till diktaturens öde måste ledas av en djup diskussion om den gemensamma människans förmåga att själva bestämma sitt öde. Den denna pessimism är särskilt stor för det främmande kvinnorna, så stor att det i stort måste vittas förtroffa tvångslösa. (Forts. å sid. 3.)

Drenumerera på TIDEVARVET från den första september!

Ni erhåller tidningen till årets slut för endast 2 — Kronor.
Insänd avgiften på vårt postgironummer 1544. Tidevarvets exp. Trewaldsgränd 2, Stockholm.

Jag undrar...

Den tjugoförsta stod i dörren — hon såg litet inälvat bekymrad och funderans ut. Den fyrtioförsta stod vid bordet och serverade teet.

— Hur är det, Gerda? Du ser inte nöjd ut. Tycker du inte om rummet?

— Men Gerda! Vad är det? Hon fick inte ur henne mycket just då. Men på kvällen, då samtalet kom bättre i gång, fick Hildur — den fyrtioförsta — veta, hur hennes skapelse ted sig:

— Ingenting genomträng, ingen enbenthet, ingen fullödighet, ingen personlighet. Det hela för litet. Och alldeles för mycket småsaker.

Det var kritik. Men inte för kritikens skull, utan för sanningens skull. Och för vänskapens. Hon var tydligen ledsen, den unga. Det var svårt för henne, att det så dåligt stämde med varandra, rummet och den som bebodde det. Fåg ut den bönningen grumlade intrycket av en människa, som var kär.

Någon tid senare, då Gerda rest, framlade Hildur saken för en annan vän, en jämnårig.

— Det komiska är, att för något år sedan hade jag besök av en annan sådan ätt ungdom, som aldrig sett mitt hem förut — ja, något äldre var nu hon. Men hon — hon gick omkring här och bara gladdes, lycklig över vad hon såg här, förtjust över helheten — just helheten, du, den som Gerda så avgjort saknade. Hon, som Gerda, är kultiverad och klar-synt. Men hon hade knappast någon klar bild av mig förut, hon hade sett mig bara

flyktigt och kom hit mer av en händelse, på genomses. Jag tror, att det till stor del var rummet, som öppnade min värld för henne, kom henne att fåsta sig vid mig. Hon, hon fann mig här, Gerda tappade bort mig. Ja, Gerda fick fatt på mig igen. Men först efter en viss ansträngning. — Hur är det, kan du säga mig det? Går rummet ihop med mig eller inte? Men du, du har kanske känt oss för länge, både mig och min varelse ort, för att kunna svara.

— Jo, jag har nog det. Men började du en enquete bland dina bekanta i den här frågan, skulle du nog inte bli mycket klokare. Jag tänker, att svaren du fick blev i den här stilen: »Ditt rum! Det är bra, för all det. Men duken på bordet är fastig. Ta bort den bara, så är det bra». Ingen ginge ut från dig utan från sig själv. Så gjorde inte de här ungdomarna, åtminstone inte Gerda — hon strävade verkligen efter att se dig i det hela, trodde så i alla händelser, om det än i själva verket var sig själv — eller det för er båda gemensamma — hon sökte i din, vännens, omgivning. Ja, hennes sätt igen aktning i alla fall, det visar hur viktig du ändå var för henne.

Hur gick det egentligen för er, förresten? Kom inte vänskapen en smula i kläm?

— Anej. Hon fann sig tillräckligt så småningom, hur vet jag inte riktigt. Ett par saker fick hon ändra på härinne — märker du inte det? Den där tavlan är flyttad, och mattan under skrivbordet, den fick jag helt enkelt lov att ta bort.

— Det gjorde du!

— Jag tyckte självt om den. Men det hade jag dittills sagt om till över. Någon hade gett mig den, den var varm under fötterna på vintern. Vad jag tycker om mina saker ur skönhetssynpunkt, det är inte så viktigt för mig numera. Men det var kanske det, när jag var tjugo — jag tror nästan det. Visslät jag henne hållas, hon var så rar mitt up i althopp. Men — det är något kärlöst i det hela i alla fall — tycker du inte det också?

— Jo... Karin smalog. De sågo på varandra de två-fyrtioåringarna. Jo, det är något kärlöst något som inte stämmer. Men med vad? Med vad stämmer det inte?

— Ja... Hildur funderade.

— När jag var ung — det var Hildur som återtog ordet — hade jag också en vän, som var så där en tjugo år äldre än jag och som jag ålskade så där obekvärligt — så som Gerda känner för mig ungetar. Jag minns mycket väl första gången jag fick komma upp till henne. Jag minns också, att det rummet, inte riktigt var vad jag väntat. Men besviken var jag inte för det. Jag var så lycklig över att vara där, så någon inverkan på min sinnesstämning kunde det helt enkelt inte ha, att inte allt var som jag tyckte — om jag nu tyckte något vidare.

— Ja, ungetar så hade det nog ställt sig för mig med. Jag skulle nästan tro, att det för mig skulle varit alldeles omöjligt att fåsta mig vid någon brist hos det ålskade föremålet — eller ens upptäcka någon. Men jag var nog en rätt svåriskt anlagd person. An i dag är jag sådan — den jag är förtjust i — vill det hur hon — eller han — vill. Det är mig så ovidkommande, bara han finns där. Åtminstone påverkas inte min känsla av sådant — när den väl en gång finns där.

— Hänger det ihop med åldern, tror du. Med de olika generationerna, rättare sagt. Är de här tjugoföringarna mera kritiska än vi var — ändå mera, för inte fattades det kritik hos oss. Eller har man mera känsla för sitt numera, personlighetens stilt — är ögat mera ömtåligt för sådant än förr? Har personlighet och omgivning närmast sig varandra mera? Så att de unga har svårare att förstå åtskillnaden, inte täl den helt enkelt, vägrar att acceptera den. Eller var det vi, som var mer generösa, mera ödmjuka inför tillgivenhetens faktum? Vad tror du?

— Hm. Ingenting, vet du. Allt beror kanske bara på individen. Gerda var tvungen att reagera så, därför att hon var Gerda. Kanske hade hon förhållit sig så, just så, även om hon varit född tjugo år tidigare. Fast — jag undrar.

— Ja, jag också. Jag undrar.

S. J. H.

Tre data. Hem från Wien.

(Forts. fr. sid. 1.)

och vad värre var nazismens Tyskland lett av en man som ej längre var Führer men Reichsführer, den absolut hänskräns utsträdd med en makt varom Mussolini aldrig drömt och till vilken motstycken näppeligen finnas inom europeisk historia.

Det blev, som sagt, mycket tyst i Italien. Politiken bannlystes från tidsningarnas spalter. I stället fylldes dess första sidor av långa redogörelser för manövrer till havs och land. Det är sant att augusti är högringarnes tid. Men det kan icke förnekas att framhävandet av denna sommars »bataljer» utanför Gaeta eller uppe i de emiliska Apenninerna skett med en utfläktighet och ett eftertryck vars bistra innebörd är mycket frappant.

Italien kriver att »det blåser kallt, kallt vä» över Europa. Och står därför mycket vaksam för att kunna vandra även den svagaste förändring i vindens riktning och styrka.

Med Berlin känner Rom brytningen fullständig. Detta betyder givetvis ej att Rom inte kan i framtidens »samarbete» med Hitler, »blåst» Tyskland i fråga om den eventuella »Genève»-konferensen stöda de krav Det tredje riket till åven-tyrs kommer att blöva o. s. v. Men det betyder att med förtroendet är det slut. Rom kan räkna med Berlin som nödvändig medpart på politikens marknadstorg men ej längre som vän och kamrat.

Genentom Österrike känner sig Italien likaledes ensam. Dollfus var, som sagt, en man vars kynne Mussolini kunde förstå och på vars mod och trofasthet han fullständigt lade. Den mjuke elegante Schuschnigg står li Duce öndligt mys-

— Hur ser det ut i Wien just nu? — fråga vi av en Tidevarvets läsare och vännar, fröken Maria Werleman, som i dagarna återkommit från ett två månaders besök i Österrike.

Alla beväpnade poliser och soldater som postera överallt på gatorna, vid offentliga byggnader och öppna platser ger en viss stämning av oro, svar fröken Werleman. Men det är egentligen förfärligt vad man vänjer sig lätt — efter några veckor eller månader tänker man knappast på vad denna beväpning innebär. En ganska karaktäristisk detalj i de nuvarande förhållandena är också att befolkningen genom tidsningarna uppsnaps, att inte tala för mycket politik. En uppmaning, som inte har den ringaste verkan. Man diskuterar ständigt, på alla

ket mer fjärran. Och det är tydligt att den senare rådes för att hos den nye kanslern framförtliga finna osäkerhet, obets-samhet, benägenhet att ständigt krysa mellan kompromisser. »Starbemberg var Italiens man, har det i icke-italienska tidsningar ofta påstått. Det är sju-poligen sant. Starbemberg skattas i Italien som en uppriktig vän men alldeles icke som duglig statsman. Ingen var och är realist Italiens kandidat.

Den 30 juni har lärt de italienska fascisterna att återgå till Mussolinis de sista åren förnekade motto: »fascisism är ingen exportartikel». Den 25 juli har kommit li Duce likaväl som hans folk att med en ilning av oro medge att en diktator icke kan ersättas. Vad bringar den 2 augusti för gån? Det återstår att se.

Pier Quadri.

Karträttningskurs.

Vårkurs 15 jan. — Høstkurs 15 sept. Begår prospekt!
ANNA DAHLSTRÖM,
c. o. kanslistkrivare hos K. Lanmästaryrket.
Adr. Styrningskv. 47, 3 tr., Stockholm. Tel. 60 6274 kt. 8.-9 f. m.

Tyringe Helpension,

Hindås — enda statsunderstödda 8-klassiga internat-läroverk för flickor — börjar i höst sitt 26te läsår.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens. Kompletteringskurs för inträde i gymnasium. Förbered. klasser (även för gossar). Nyupprättad praktisk-teoretisk linje (såsom vid kommunal flickskola). Inträdesfordr.: Godk. betyg från klass 6 i flickskola (klass 5 kommunal flickskola) och motsv. kl. i realskola. Avgångsbetyg medför samma kompetens som från denna linje i kommunal flickskola för inträde i bl. a. handarbetssem., skolkökssem., slukskoterskola. Även ettårig praktisk-teoretisk linje med fritid val av ämnen. Skol- och inackoreringsavgift 1,500—1,800 kr. helt läsar. Prospekt på begäran.
Rektor Ester Boman, Hindås. Tel. 6.

SAMSKOLA OLOFSSKOLAN STOCKHOLM.

Under Kungl. Skolöverstyrelsens inseende.
PROGRAM. Koncentration i arbetet, självverksamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Slutet arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förlagt till skolan), riklig tid till praktiskt arbete och friluftsliv.
ELEVER mottagas för nästa läsår: småbarnsavdelningen (3—6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-årig mellanskola samt lärare i 4-årigt gymnasium.
LOKAL: För 3:e förberedande t. o. m. ring I Malmsskällnadsgränd 106; för småbarnsavdelningen samt 1:a och 2:a förberedande Vallhallargränd 106.
MOTTAGNING (Malmsskällnadsgränd 47) vardagar kl. 11—13,00 (ej lördagar).
Tel. 11 44 20. GUSTAF MATTESSON.

Kurser

i tillskärning, sömnad och provning av herr-, dam- och barnkläder. Se närmare i begärt prospekt som sändes franco.

Aftonkurser börja den 17 september.

A.-B. Stockholms Tillskärareakademi

Drottning. 71 A, Stockholm. Tel. 21 33 10.
(Statlig understödd och inspekterad läroanstalt.)

Pappers-mönster, försedda med ovanstående varumärke, garanteras för god passform och exp. omgående. Begår prislista!

REKLAM-KONST-SKOLAN

För begåvad ungdom är skolans undervisning säkraste vägen till framtidslösa.
REKLAMSKOLAN
Wallingatan 20—22, STOCKHOLM.
Tel. 10 39 90.
Skolan har egen platsförmedling.

Utbildar:

REKLAMTEKNIKER
REKLAMTEKNARE
DEKORATÖRER och
MODETEKNARE

Nya kurser börja månd. 3 sept. 1934.

Undertecknad rekv. härmed Edert prosp. att sändas gratis o. portofr. Namn: Bostad: Postadr.: (Tid.)

Elevavdelning

Yrkeskurs: 8 månaders kurs med början den 1 sept. och 15 jan. varje år.
Korta kurs: 2 månaders kurs med början den 1 och 15 varje månad.
Mindre kurser och specialkurser med början när som helst under terminen.
Prospekt på begäran. Telefon 62 51 53.
KRAKA Stureplan 2, 3 tr. STOCKHOLM

Lärlingskurser i Hushållsgöromål

för unga flickor
öppnas från och med den 3 september d. ä. vid
Stockholms stads skolor för husligt arbete.

Kurs i, som närmast motsvarar den 2-åriga lärlingskolan och avser att ge en grundläggande utbildning för blivande hushålls- eller hembiträden, omfattar praktiskt hushållsarbete med tillhörande teoretisk undervisning jämte sömnad och kommer att pågå 3 förmiddags i veckan (5 tim. pr gång) under 1 läsår om 35 veckor.

Kurs II, som omfattar praktiskt hushållsarbete med tillhörande teoretisk undervisning, skall pågå i eftermiddag i veckan (5 tim.) under 1 läsår.
Båda kurserna äro avgiftsfria.
Inträdesfordringar: fullgjord fortsättningskoleplikt eller eljest fyllda 15 år. Vid anmälan skall prövingsbetyg uppvisas o. skolbet. i styrkt avskrift avlämnas.
Endast i Stockholm mantalsskrivna personer vinna inträde.
Anmälan mottagas å exp. Kungsholmsgatan 16, 1 tr. Tel. 53 35 57, kl. 9—11,30 och 12—4 (örd. 9—1).
YRKESKOLLDIREKTÖREN.